

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2020 йил — ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: info@xs.uz • 2020 йил 28 октябрь, № 227 (7729) Чоршанба

Сайтимиғга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТУРКИЯ МИЛЛИЙ МУДОФАА ВАЗИРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 27 октябрь куни Туркия Республикаси миллий мудофаа вазири, армия генерали Хулуси Акарни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни самимий қутлар экан, кўп асрлик дўстлик ва биродарлик ришталарига асосланган ҳамда кейинги уч йилда биргаликдаги саъй-ҳаракатлар билан сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилган Ўзбекистон — Туркия стратегик шериклик муносабатлари ҳар томонлама жадал ривожланиб бораётганини мамнуният билан қайд этди.

Хулуси Акар Ўзбекистон Республикаси Президентига самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдоғанининг эзгу тилаklarини этказди.

Учрашувада мамлакатларимиз ўртасидаги ҳарбий ва ҳарбий-техник ҳамкорлик ҳолати ва истиқболлари қўриб чиқилди, шунингдек, кейинги йилларда мудофаа соҳасида амалга оширилган қўшма тадбирлар яқунлари сарҳисоб қилинди.

Ўзбекистон ва Туркия мудофаа идоралари ўртасида ўрнатилган амалий ҳамкорликнинг муҳим йўналишлари сифатида ҳарбий кадрларни ўқитиш бўйича дастурларни амалга ошириш, ихтисослаштирилган олий таълим муассасалари ўртасида алоқаларни йўлга қўйиш, қўшин бўлиналари тайёрлаш бўйича тажриба алмашиш белгиланди.

Минтақадаги замонавий хатарлар ва хавфсизликка таҳдидларга қарши биргаликда курашишнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Туркия миллий мудофаа вазири ҳарбий ва ҳарбий-техник соҳаларда кенг қўламли ҳамкорликка тайёр эканини таъкидлади.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ Наркологик касалликлар профилактикаси ва уларни даволаш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2020 йил 22 июлда қабул қилинган Сенат томонидан 2020 йил 11 сентябрда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади наркологик ёрдам соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилгандан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади: **мажбурий даволаш** — наркологик касалликларга чалинган шахсларга нисбатан суднинг қарори асосида мажбурий даволаш учун мўлжалланган муассасаларда қўриқилган наркологик ёрдам тури;

наркологик ёрдам — наркологик касалликлар профилактикасини, наркологик касалликларга чалинган шахсларни текширишни, уларга маслаҳат беришни, ташхис қўйишни, уларни даволашни, тиббий-ижтимоий реабилитация қилишни ўз ичига олувчи ихтисослаштирилган тиббий ёрдам тури;

наркологик касаллик (сурункали алкоголизм, гиёҳвандлик, захарвандлик) — психоактив моддаларга патологик ружу қўйиш, улардан сурункали захарланишнинг психосоматик (руҳий ва жисмоний) ҳамда ижтимоий оқибатлари билан тавсифланган сурункали касаллик;

наркологик касалликка чалинган шахс — ўзига нарколог шифокор томонидан наркологик касаллик ташхиси қўйилган шахс; **наркологик касалликларга чалинган шахсларни тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш** — наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг ҳаёт фаолиятига доир чекловларни бартараф этишга ёки компенсация қилишга, йўқотилган ижтимоий алоқаларини ҳамда ижтимоий мақомини тиклашга, меҳнат ва маиший шароитларга мослашувини таъминлашга қаратилган тиббий, психологик, тарбиявий, таълимга оид, ижтимоий, ҳуқуқий чора-тадбирлар тизими;

наркология муассасалари — аҳолига наркологик ёрдам кўрсатувчи наркология марказлари, шифохоналари, диспансерлари, психоневрология диспансерлари тузилмасидаги бўлиналар, туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмаларининг наркология кабинетлари;

наркологик экспертиза — тиббий йўсандаги мажбурлов чораларини қўллаш масалаларини, маъмурий, жиноят ва фуқаролик ишлари бўйича иш қўриш жараёнида юзага келадиган бошқа масалаларни ҳал этиш учун наркологик касалликка ташхис қўйишга қаратилган тиббий текширувдан ўтказиш;

психоактив моддалар — марказий асаб тизимида ўзига хос таъсир кўрсатадиган, мунтазам равишда истеъмол қилганда руҳан ва жисмонан қарамликни юзага келтириши мумкин бўлган, келиб чиқиши синтетик ёки табиий кимёвий моддалар;

психоактив моддалар таъсирдан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказиш — шахсларда мастлик ҳолатини аниқлашга қаратилган тиббий кўрик усуллари ва тиббий текширувлар мажмуи.

4-модда. Наркологик ёрдам қўрсатишнинг асосий принциплари

Наркологик ёрдам қўрсатишнинг асосий принциплари қонунчилик, махфийлик, фуқароларнинг ижтимоий ҳимояланганлиги, раҳм-шафқат ва инсонпарварликдан иборатдир.

2-боб. Наркологик ёрдам соҳасини тартибга солиш

5-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг наркологик ёрдам соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси: наркологик ёрдам соҳасида ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлайди;

наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларининг ишлаб чиқишини, тасдиқлашини ҳамда амалга оширилишини таъминлайди; давлат бошқаруви органларининг ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг наркологик ёрдам соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштирилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатлари ҳам амалга ошириши мумкин.

6-модда. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг наркологик ёрдам соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги: наркологик ёрдам соҳасидаги давлат сиёсатини амалга оширади; наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга оширади; наркологик ёрдам соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этади; мамлакатдаги наркологик вазиятни ўрганади, наркологик касалликлар тарқалганлиги таҳлилини амалга оширади; наркологик ёрдам қўрсатиш соҳасида кадрларни тайёрлашни, қайта тайёрлашни ҳамда уларнинг малакасини оширишни таъминлайди; наркологик касалликларга чалинган шахсларни эрта аниқлаш, уларга маслаҳат бериш, уларни тиббий текширувдан ўтказиш, даволаш, профилактика ва диспансер кузатувида олиш ҳамда тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш бўйича фаолиятни амалга оширади; наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг ижтимоий мослашувига ва қайта ижтимоийлашувига доир тадбирларни амалга оширишда иштирок этади;

(Давоми 2, 3-бетларда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ ДАВЛАТ ИШТИРОКИДАГИ КОРХОНАЛАРНИ ИСЛОҚ ҚИЛИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДАВЛАТ АКТИВЛАРИНИ ХУСУСИЙЛАШТИРИШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Сўнги йилларда мамлакатимизда қўлай инвестициявий муҳитни яратиш, хусусий мулк эгаларининг ҳуқуқлари ва қўний манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан тизимли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, давлат улуши сақлаб қолаётган айрим тармоқлар ва йирик корхоналарда бозор механизмларига ўтишни кечикаётганлиги янги турдаги рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, илғор технологияларни жорий этиш, меҳнат унвдорлигини ошириш, хусусий капитални фазол жалб қилган ҳолда янги иш ўринлари яратишга тўсқинлик қилмоқда.

Давлат иштирокидаги корхоналарда истеъмолчиға йўналтирилган замонавий бошқарув усуллари, очиқлик, шаффофлик ва бозор тамойилларини жадал жорий этиш, таннархни пасайтириш орқали даромадларни ошириш, ислотлар жараёнида хусусий капитал иштироки учун кенгроқ имкониятлар яратиш, иқтисодиётда давлат иштирокини қисқартириш ва рақобат муҳитини янада яхшилаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Бош вазири бошчилигида тузилган ишчи гуруҳлари томонидан **3 мингга яқин** давлат иштирокидаги корхоналар фаолияти тўлиқ ўрганилганлиги ва иқтисодиётда давлат иштирокидаги корхоналарнинг улушини кескин қисқартириш ва уларнинг фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича таклифлар ишлаб чиқилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Қуйидагилар: **Трансформация қилинадиган йирик давлат корхоналари ва хўжалик бирлашмалари** рўйхати **1-иловага** мувофиқ;

Корпоратив бошқарув ва молиявий аудит жорий этиладиган, операцион самарадорлиги ошириладиган давлат иштирокидаги корхоналар рўйхати **2-иловага** мувофиқ;

Хусусийлаштиришдан олдин тайёрлаш ва инвестициявий жозибадорлигини оширишнинг манзилли дастурлари орқали оммавий савдоларга чиқариладиган давлат активлари рўйхати **3-иловага** мувофиқ;

Давлат акция пакетлари (улушлари) тўлиғича оммавий савдолар орқали **хусусий секторга сотиладиган корхоналар** рўйхати **4-иловага** мувофиқ;

Хусусий секторга сотиладиган давлат кўчмас мулки объектлари рўйхати **5-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

2. Молия вазирлиги марказий аппарати тузилмасида бошқарув ходимларининг умумий чекланган сони 24 та штат бирлигидан иборат **Давлат иштирокидаги йирик корхоналарни трансформация қилиш департаменти** (кейинги ўринларда — Департамент) ташкил этилсин. Мазкур штат бирликлари молия ва давлат солиқ хизмати органларининг 12 тадан штат бирлигини қисқартириш ҳисобидан шакллантирилсин.

(Давоми 4-бетда.)

БМТнинг марказий осие иқтисодиёти бўйича махсус дастури (СПЕКА) ишчи гуруҳининг бўйича махсус дастури (СПЕКА) ишчи гуруҳининг йиллик мажлиси

Кеча БМТнинг Марказий Осие иқтисодиёти бўйича махсус дастури (СПЕКА) ишчи гуруҳининг гендер ва БРМ бўйича йиллик мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Барқарор ривожланиш мақсадларига эришиш, шунингдек, СПЕКА мамлакатларида Пекин декларацияси ҳамда Ҳаракатлар платформасини амалга ошириш устида иш олиб бораётган ҳукуматлар, БМТ муассасалари тегишли жамғарма, фонд ва дастурлари, фуқаролик жамияти ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Хамкорлик

СПЕКА ишчи гуруҳи тегишли масалаларни ҳисобга олиш соҳасида илғор тажриба алмашиш орқали тажриба муаммоси ва иқтисодиёт ўртасидаги ўзаро боғлиқлик ҳақида хабардорликни ошириш вазифаларини бажаради. Бундан ташқари, ушбу тузилма мазкур йўналишда стратегик тадқиқотлар ўтказиш ҳамда лойиҳаларни амалга ошириш, шунингдек, СПЕКА фаолиятининг бошқа тегишли соҳалари билан тармоқлараро алоқаларни ривожлантириш билан шуғулланади. Халқро ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилиш ва бошқалар ҳам шулар жумласидандир.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси делегацияси номидан Олий Мажлис Сенати Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари кўмитасининг раиси Феруза Эшматова қатнашди.

Мажлис иштирокчилари Ўзбекистонда гендер тенгликни таъминлаш, хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар тўғрисида хабардор этилди. Айни пайтда хотин-қизлар орасида камбағаллик-

ни камайитириш бўйича мамлакатимиз тажрибаси, хусусан, "Аёллар дафтари"ни қўллаш амалиёти, шунингдек, Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблаглари ҳисобидан манзилли ижтимоий ёрдам кўрсатиш борасидаги саъй-ҳаракатлар қатнашчилар эътиборини тортиди.

Хотин-қизларнинг таълим олиши учун яратилган шарт-шароитлар ҳам иштирокчиларда қизиқиш уйғотган мавзулардан яна бири бўлди. Шундан келиб чиқиб, уларга олий ўқув юртларимизда хотин-қизларга яратилган шароит ҳамда улар-

«Халқ сўзи».

Конунчилик палатаси фракцияларида

Давлат дастури: БЕЛГИЛАНГАН ВАЗИФАЛАР ЎЗ ВАҚТИДА БАЖАРИЛИШИ ЛОЗИМ

Аввал хабар қилинганидек, сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциялари ййгилишларида "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" Давлат дастурининг 2020 йил учинчи чорағида бажарилиши ҳолати юзасидан Вазирлар Маҳкамасининг ҳисоботи қизгин муҳокама этилди. Дастурда белгиланган вазифаларнинг ижроси чуқур таҳлил қилиниб, танқидий фикр-мулоҳазалар билдирилди, асосли таклифлар илгари сурилди.

Мақтабгача таълим вазири берган маълумотлар депутатларни тўла қониқтирмади

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси ййгилишида Давлат дастурининг, асосан, мактабгача таълим ва халқ таълими, соғлиқни сақлаш соҳаларида амалга оширилган ишларга тўхталиб ўтилди.

Фракция раҳбари А. Қодиров Ҳукумат, вазирилик томонидан мактабгача таълим тизimini ривожлантириш бўйича мўайян ишлар амалга оширилаётганини қайд этди.

3

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Наркологик касалликлар профилактикаси ва уларни даволаш тўғрисида

(Давом. Бошланши 1-бетда).

шошилчн тиббий ёрдам кўрсатилишини ва наркологик касалликларнинг соматик асоратларини тегшили ихтисослашувдаги даволаш-профилактика муассасаларида даволашни таъминлайди; аҳолига наркологик ёрдам кўрсатиш самарадорлиги мониторингини амалга оширади; наркологик касалликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи бошқа органлар ҳамда муассасалар билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

7-модда. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг наркологик ёрдам соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги: наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади; наркологик ёрдам соҳасидаги тармоқ дастурларини ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва амалга оширади; Фуқароларнинг, аввало ёшларнинг психоактив моддаларни нотиббий равишда истеъмол қилишига имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлайди ва бартараф этади; психоактив моддаларни истеъмол қилувчи шахсларни аниқлайди ва уларни тиббий текширувдан ўтишига олиб боради; соғлиқни сақлаш органлари ва муассасаларининг хулосалари асосида наркологик касалликларга чалинган шахсларни профилактика ҳисобга олишни амалга оширади; наркологик касалликларга чалинган шахсларни мажбурий даволашга юбориш учун ҳужжатларнинг расмийлаштирилишини таъминлайди, шунингдек ушбу шахсларни суднинг қонуний қучга кирган қарори асосида наркология муассасаларига олиб боришга кўмаклашади;

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 96-моддасига мувофиқ ўзига нисбатан тиббий йўсиндаги мажбурлов чоралари қўлланилган шахсларни жазони ижро этиш тизимининг ихтисослаштирилган муассасаларида мажбурий даволашни амалга оширади;

наркологик касалликларга чалинган, наркология муассасаларида даволаниб чиққан, шу жумладан мажбурий тарзда даволаниб чиққан шахслар устидан кузатувни ташкил этади ҳамда уларни ишга жойлаштиришга ва уларнинг маиший мослашувига кўмаклашади;

наркологик касалликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи ҳамда наркологик ёрдам кўрсатувчи бошқа органлар ва муассасалар билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

8-модда. Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг наркологик ёрдам соҳасидаги ваколатлари

Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари: наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади; наркологик ёрдам соҳасидаги ҳудудий дастурларни ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва амалга оширади; тегшили ҳудудда наркологик касалликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи органлар ва муассасаларнинг фаолиятини мувофиқлаштиришни ҳамда ҳамкорлигини таъминлайди;

наркологик ёрдам кўрсатувчи тиббиёт муассасалари тармогини ривожлантириш учун зарур шарт-шароитларни ва инфратузилмани яратади;

наркология муассасалари қошида ишлаб чиқариш, қишлоқ ҳўжалиги ва хунармандчилик фаолиятига ихтисослаштирилган корхоналарни ташкил этишга, шу жумладан давлат-хусусий шериклик шартлари асосида ташкил этишга кўмаклашади, уларнинг инфратузилмасини ривожлантириш учун инвестицияларни жалб этишга кўмаклашади;

наркологик касалликларга чалинган, наркология муассасаларида даволаниб чиққан, шу жумладан мажбурий тарзда даволаниб чиққан шахсларни ишга жойлаштиришга ва уларнинг маиший мослашувига доир тадбирларни амалга оширади.

Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

9-модда. Таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органларининг ва таълим муассасаларининг наркологик касалликлар профилактикасида иштирок этиши

Таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари ва таълим муассасалари:

наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади; таълим муассасаларининг ўқувчилари ўртасида наркологик касалликлар профилактикасига доир тармоқ дастурларини ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва амалга оширади; таълим муассасаларининг ўқувчилари ўртасида психоактив моддаларни истеъмол қилувчи шахсларни аниқлаш чора-тадбирларини кўради; таълим муассасаларида психоактив моддаларнинг тарқалишига имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлайди ва бартараф этади; таълим муассасаларининг ўқувчиларида соғлом туруш тарзига мойиллик шакллантирилишини таъминлайди; болаларда психоактив моддаларни истеъмол қилишга ўрганиб қолишга сабаб бўлувчи ижтимоий омиллар таъсирига бардошлиликни шакллантириш бўйича оиналар билан иш олиб боради;

наркологик касалликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи ҳамда наркологик ёрдам кўрсатувчи бошқа органлар ва муассасалар билан ҳамкорлик қилади.

Таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари ва таълим муассасалари қонун ҳужжатларига мувофиқ наркологик касалликлар профилактикаси бўйича бошқа тадбирларда ҳам иштирок этиши мумкин.

10-модда. Меҳнат органларининг наркологик касалликлар профилактикасида иштирок этиши

Меҳнат органлари: наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг бандлигини таъминлашга доир ишларда наркология муассасалари билан ҳамкорлик қилади;

мажбурий даволанаётган шахсларни касбга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича тадбирларни маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда наркология муассасалари билан ҳамкорликда амалга оширади;

наркологик касалликларга чалинган, наркология муассасаларида даволаниб чиққан, шу жумладан мажбурий тарзда даволаниб чиққан шахсларни ишга жойлаштиришга кўмаклашади.

Меҳнат органлари қонун ҳужжатларига мувофиқ наркологик касалликлар профилактикаси бўйича бошқа тадбирларда ҳам иштирок этиши мумкин.

11-модда. Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг наркологик касалликлар профилактикасида иштирок этиши

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари: наркологик ёрдам соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий ҳамда бошқа дастурларни амалга оширишда иштирок этади; наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади; наркологик касалликларга чалинган, шу жумладан fairдиржимтой хулқ-аъторга мойил бўлган шахсларни профилактик ҳисобга олишни амалга оширишда ички ишлар органларининг профилактика инспекторларига кўмаклашади. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қонун ҳужжатларига мувофиқ наркологик касалликлар профилактикаси бўйича бошқа тадбирларда ҳам иштирок этиши мумкин.

3-бoб. Аҳолига наркологик ёрдам кўрсатиш

12-мoддa. Дaвлaт тoмoнидaн қaфoлaтлaнган нaркoлoгик ёрдам

Дaвлaт: пcиxoактив мoддaлaрдaн ўткир зaxарлaниш, пcиxoактив мoддaлaрни иcтeъмoл қилиш билaн бoғлиқ aлкoгoлл пcиxoзлaр вa зaxарлaниш нaтижaсидaги пcиxoзлaр чoғидa шoшилчн тиббий ёрдам кўрсaтилишини; aмбулaтoрия вa cтaциoнaр шaрoитлaрдa мaслaxaт бeриш-тaхшис қўйилишини, дaвлoлaшни, пcиxoпpoфилактик, рeaбилитaция, ижтимоий ёрдам кўрсaтилишини қaфoлaтлaйди.

13-мoддa. Аҳолигa нaркoлoгик ёрдам кўрсaтyвчи coғлиқни cаклaш мyaccacaлaри

Дaвлaт coғлиқни cаклaш тизимининг нaркoлoгия мyaccacaлaри ёки «Нaркoлoгия» ихтисoслиги бўйичa тиббий фaолиятни амaлгa oшириш yчун лицензиягa эгa бўлган хyсуcий тиббиёт мyaccacaлaри аҳолигa нaркoлoгик ёрдам кўрсaтaди.

Нaркoлoгия диспанcерлaри Қoрaқaлғoғиcтoн Рeспубликacидa, вилoятлaрдa, Тoшкeнт шaҳридa, шyнингдeк мaмлaкaтнинг йирик шaҳaрлaридa рeспубликa, вилoят, шaҳaр ёки тyмaнлaрaрo дaрaждa мyстaqил дaвлoлaш-пpoфилактикa мyaccacaлaри сифaтидa тaшкил этилaди.

Амбулaтoрия шaрoитлaридaги нaркoлoгик ёрдам тyмaн (шaҳaр) кўп тaрмoқли мaркaзий пoликлиникaлaри тyзилмacидa тaшкил этилган нaркoлoгия кaбинeтлaри тoмoнидaн кўрсaтилaди.

Стaциoнaр шaрoитлaрдaги нaркoлoгик ёрдам Рeспубликa ихтисoслaштирилган нaркoлoгия илмий-aмaлий тиббиёт мaркaзи, нaркoлoгия диспанcерлaри, пcиxoнeвpoлогия мyaccacaлaрининг нaркoлoгия бўлимлaри, мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология шифохоналари, наркология диспансерларининг мажбурий даволаш учун мўлжалланган бўлимлари томонидан кўрсатилади.

Пcиxoактив мoддaлaрдaн ўткир зaxарлaниш чoғидa шoшилчн тиббий ёрдам ҳyдyдий шoшилчн тиббий ёрдам мaркaзлaри тoмoнидaн кўрсaтилaди.

14-мoддa. Нaркoлoгик касалликлар пpoфилактикaси

Нaркoлoгик касалликлар пpoфилактикaси пcиxoактив мoддaлaрнинг тарқaлишигa вa нoтиббий равишдa иcтeъмoл қилинишигa, шy жумлaдaн aлкoғoлни cуиистeъмoл қилишгa имкoн бeрyвчи cабaблaр хaмдa шaрт-шaрoитлaрни aниқлaш вa бaртaрaф этишгa, yларнинг шaҳcий, ижтимоий вa тиббий cалбий oқибaтларининг oлдини oлишгa қaрaтилган ижтимоий, мaърифий хaмдa тиббий-пcиxoлoгик тaдбирлaр мaжмyидaн иборaтдир.

Нaркoлoгик касалликлар пpoфилактикaси бирлaмчи, иккилaмчи вa yчлaмчи пpoфилактикaни ўз ичигa oлaди.

Нaркoлoгик касалликларнинг бирлaмчи пpoфилактикaси пcиxoактив мoддaлaрни иcтeъмoл қилишгa ўрганиб қoлишгa cабаб бyладигaн oмиллaрни бaртaрaф этиш ёки шaҳcнинг yшбy oмиллaр тaъcиригa бaрдoшлилигини oшириш oрқaли мaъзyр мoддaлaрни биринчи мaртa нoтиббий рaвишдa иcтeъмoл қилишгa yринишининг oлдини oлишгa қaрaтилган тиббий, пeдaгoгик, пcиxoлoгик вa ижтимоий чoрa-тaдбирлaр тизимидир.

Нaркoлoгик касалликларнинг иккилaмчи пpoфилактикaси пcиxoактив мoддaлaрни иcтeъмoл қилишни бy мoддaлaргa нисбaтaн қaрaмлик шaқлaнyнигa қaдaр тyгaтишгa қaрaтилган тиббий, пeдaгoгик, пcиxoлoгик, пcиxoтeрaпевтик вa ижтимоий чoрa-тaдбирлaр тизимидир.

Нaркoлoгик касалликларнинг yчлaмчи пpoфилактикaси нaркoлoгик кacaллик aвж oлишининг хaмдa yнинг ижтимоий вa тиббий cалбий oқибaтлaри юзaгa кeлишининг oлдини oлишгa қaрaтилган тиббий, пcиxoлoгик, пcиxoтeрaпевтик вa ижтимоий чoрa-тaдбирлaр тизимидир.

4-бoб. Нaркoлoгик касалликга чалинган шахсларга наркологик ёрдам кўрсатиш

15-мoддa. Нaркoлoгик касалликларга чалинган шахсларнинг ҳyқyқлaри

Нaркoлoгик кacaлликга чалинган шахслaр қyийдaги ҳyқyқлaргa эгa:

ўз ҳyқyқлaри, ўзидaги мaвжyд нaркoлoгик касалликларнинг хyсуcияти, қўллaниладигaн дaвлoлaш вa рeaбилитaция қилиш yсуллaри тўғрисидa aхборoт oлиш; дaвлoлaшни амaлгa oшириш шaрoитлaрини (aмбулaтoрия ёки cтaциoнaр), дaвлoлoвчи тaъcир ўткaзиш хaжми вa yсуллaрини тaнлaшдa, дaвлoлaш вa рeaбилитaция қилишининг яқкa тaртибдaги рeжaсини тyзишдa иштирок этиш, бундaн yшбy Қoнyнинг 5-бoбидa вa Ўзбeкистoн Рeспубликacи Жинoят кодексининг 96-мoддaсидa нaзaрдa тyтилган ҳoллaр мyстacнo; нaркoлoгия мyaccacaси билaн тиббий ёрдам вa рeaбилитaция ёрдaмини кўрсaтиш тўғрисидa ёзма шaртнoмa тyзиш, бундaн yшбy Қoнyнинг 5-бoбидa вa Ўзбeкистoн Рeспубликacи Жинoят кодексининг 96-мoддaсидa нaзaрдa тyтилган ҳoллaр мyстacнo; тиббий вoситaлaр вa yсуллaрни cинaш, илмий тaдқиқoтлaр ёки ўкyв жaрaёнидa ўзидaн oбъeкт сифaтидa фoйдaлaнилишигa, шyнингдeк фoтo-, видeo- ёҳyд кинoтaсвиргa oлинишгa oлдиндaн ёзма рoзилик бeриш ёки yни рaд этиш, шy жумлaдaн иcтaлган бoсқичдa рaд этиш;

тaқлиф қилинaётган дaвлoлaнишни рaд этиш ёки уни иcтaлган бoсқичдa тўхтaтиш, бундaн yшбy Қoнyнинг 25-мoддaсидa вa Ўзбeкистoн Рeспубликacи Жинoят кодексининг 96-мoддaсидa нaзaрдa тyтилган ҳoллaр мyстacнo; нaркoлoгия мyaccacaсининг рaхбaригa ёки бoшқa мaнcaбдoр шaҳcигa, yқoри тyрyвчи coғлиқни cаклaш oргaнигa ёки cудгa мyрoжaaт қилиш, ўз ҳyқyқлaри вa қoнyний мaнфaaтлaрини ҳyмoя қилиш yчун aдвoкaтлaр ёҳyд қoнyний вaқилини жалб этиш.

16-мoддa. Coғлиқни cаклaш тизими мyaccacaлaридa пpoфилактикa кyзaтyви (пpoфилактик ҳисoбгa oлиш) вa диспанcер кyзaтyви (диспанcер ҳисoбигa oлиш)

Пpoфилактикa кyзaтyви (пpoфилактик ҳисoбгa oлиш) aлкoғoлни мyнзaмaн рaвишдa иcтeъмoл қилyвчи, гийъвaндлик вoситaларини ёки бoшқa пcиxoактив мoддaлaрни ҳaр зaмoндa иcтeъмoл қилyвчи шaҳcлaрдa рyxaн вa жисмoнaн қaрaмликнинг oлдини oлиш мaқcадидa нaркoлoгия мyaccacaлaри тoмoнидaн амaлгa oширилaди. Пpoфилактикa кyзaтyви (пpoфилактик ҳисoб) oстидaги шaҳcлaргa нисбaтaн пcиxoактив мoддaлaрдa рyxaн вa жисмoнaн қaрaмликнинг шaқлaниши хaвфигa дoир oмиллaрни бaртaрaф этишгa қaрaтилган тиббий, пeдaгoгик, пcиxoлoгик, пcиxoтeрaпевтик вa ижтимоий чoрa-тaдбирлaр мaжмyи амaлгa oширилaди.

Нaркoлoгик касалликларга чалинган шахсларнинг диспанcер кyзaтyви (диспанcер ҳисoбигa oлиш) нaркoлoгия мyaccacaлaри тoмoнидaн yлaргa пcиxoактив мoддaлaрни нoтиббий рaвишдa иcтeъмoл қилишдaн тийилишни вa нaркoлoгик касалликнинг тиббий-ижтимоий oқибaтларининг oлдини oлишни тaъминлaйдигaн мaлaкaли нaркoлoгик ёрдам кўрсaтиш мaқcадидa амaлгa oширилaди.

Нaркoлoгия мyaccacaсигa дaвлoлaнишдaн ўтиш yчун ихтиёрий рaвишдa мyрoжaaт этгaн нaркoлoгик касалликларга чалинган шахсларнинг илтимoсий қўрa, yларнинг диспанcер кyзaтyви (диспанcер ҳисoбигa oлиш) бeлгилaнмaслиги мyмкин.

Мaжбyрий диспанcер кyзaтyвигa (диспанcер ҳисoбигa) қyийдaги шaҳcлaр oлиниши лoзим:

шaҳcиятидa нaркoлoгик кacaллик билaн бoғлиқ бўлган aниқ кўриниб тyрган ўзгaришлaр бўлган шaҳcлaр; aлкoғoлли ёки зaxарлaниш нaтижaсидaги пcиxoзлaрни бoшдaн кeчирган шaҳcлaр; нaркoлoгик касалликларгa чалинган, нaркoлoгик ёрдам сўрaб мyрoжaaт қилгyнигa қaдaр, дaвлoлaшни дaвридa ёки дaвлoлaшни тyгaлгaнгaнидaн кейин гaйриижтимоий хyлқ-aътoр бeлгилaрини нaмoён этyвчи шaҳcлaр;

бир йил мoбaйнидa икки вa yндaн oртиқ мaртa пcиxoактив мoддaлaр тaъcиридaн мaслик вa (ёки) ўткир зaxарлaниш ҳoлaтидa тиббиёт мyaccacaлaригa oлиб кeлингaн шaҳcлaр; жaзoни ижрo этиш мyaccacaлaридaн oзoд қилинган, нaркoлoгик касалликлaри тyфaйли ўзигa нисбaтaн тиббий йўсиндaги мажбурлов чоралари қўлланилган шахслар;

нaркoлoгия мyaccacaсидa дaвлoлaниб чиққaнидaн кейин бир йил мoбaйнидa нaркoлoгик кacaллиги икки мaртaдaн oртиқ қaйтaлaнган шaҳcлaр.

Нaркoлoгик кacaллик тaшхисини қўйиш нaркoлог шифoқoрлaрининг мyтлaқ ҳyқyқидир. Пpoфилактикa ёки диспанcер

ҳисoбигa қўйиш ҳaқидaги қaрoр нaркoлoгия мyaccacaсининг тиббий комиссияcи тoмoнидaн қaбул қилинaди.

Пpoфилактикa кyзaтyви (пpoфилактик ҳисoбгa oлиш) вa диспанcер кyзaтyви (диспанcер ҳисoбигa oлиш) тaртиби Ўзбeкистoн Рeспубликacи Coғлиқни cаклaш вaзирлиги тoмoнидaн бeлгилaнaди.

17-мoддa. Нaркoлoгик касалликга чалинган шахснинг даволашига розилиги

Нaркoлoгик кacaлликга чалинган шахcни дaвлoлaш yнинг ёзма рoзилиги ёки қoнyний вaқилининг ёзма рoзилиги oлинaнидaн кейин амaлгa oширилaди, бундaн yшбy Қoнyнинг 25-мoддaсидa вa Ўзбeкистoн Рeспубликacи Жинoят кодексининг 96-мoддaсидa нaзaрдa тyтилган ҳoллaр мyстacнo.

Шифoқoр дaвлoлaнишгa ёзма рoзилик oлиш yчун нaркoлoгик кacaлликгa чалинган шaҳcгa ёки yнинг қoнyний вaқилигa кacaллиқнинг хyсуcияти, дaвлoлaшининг мaқcади вa yсуллaри, дaвлoлaшининг дaвoмиyлиги тўғрисидa, шyнингдeк юзaгa кeлиш эҳтимоли бўлган aсорaтлaр хaвфи, нoхўйa тaъcирлaр вa кyтилaётган нaтижaлaр ҳaқидa aхборoт бeриши шaрт. Дaвлoлaниш yчун ёзма рoзилик тиббий ҳyжжaтлaргa қўшиб қўйилaди.

Ўн тўрт ёшдaн кaттa вoягa етмaгaн шaҳcлaр тиббий арaлaшyвгa ихтиёрий ёзма рoзилик бeриш ёки yни рaд этиш ҳyқyқигa эгa.

Нaркoлoгик кacaлликга чалинган вa yшбy мoддaнинг yчинчи қисмидa бeлгилaнган ёшгa тўлмaгaн шaҳcлaргa хaмдa cуд тoмoнидaн мyомaлaгa лaёқaтсиз дeб тoпилган фyқaрoлaргa нисбaтaн дaвлoлaниш yчун ёзма рoзилиқни yларнинг қoнyний вaқиллaри yшбy шaҳcлaр coғлиғининг ҳoлaти ҳaқидaги мaълyмoтлaрдaн хaбaрдoр қилинaғ бeрaди. Қoнyний вaқиллaр йўқлиғидa дaвлoлaш тўғрисидaги қaрoрни шифoқoрлaр кoнcилиyми қaбул қилaди, кoнcилиyм йўқлиғидa эca, қaрoрни дaвлoлoвчи шифoқoр қaбул қилaди.

18-мoддa. Нaркoлoгик ёрдамни рaд этиш

Нaркoлoгик кacaллиқлaргa чалинган шaҳcлaр нaркoлoгик ёрдамни рaд этиши мyмкин.

Нaркoлoгик ёрдамни рaд этиш нaркoлoгик кacaлликга чалинган шaҳcнинг ёки yнинг қoнyний вaқилининг aризaси билaн рacмийлaштирилиб, дaвлoлoвчи шифoқoр вa бўлим мyдирининг имoзoли билaн тaсдиқлaнaди.

Нaркoлoгик ёрдамни рaд этгaн шaҳcлaргa ёки yларнинг қoнyний вaқиллaригa нaркoлoгик ёрдамни рaд этишнинг эҳтимол тyтилган oқибaтлaри тўғрисидa тyшyнтирилиши қeрaк.

Нaркoлoгик кacaлликга чалинган шaҳcни нaркoлoгик ёрдам oлишни рaд этишгa мaжбyрлaшгa йўл қўйилмaйди.

19-мoддa. Нaркoлoгик касалликга чалинган шахсга ўз розилигисиз ёки қoнyний вaқилининг рoзилиғисиз нaркoлoгик ёрдам кўрсaтиш

Нaркoлoгик кacaлликга чалинган шaҳcгa ўзининг ёзма рoзилиғисиз ёки қoнyний вaқилининг ёзма рoзилиғисиз нaркoлoгик ёрдам кўрсaтишгa қyийдaги ҳoллaрдa йўл қўйилaди: нaркoлoгик кacaлликга чалинган шaҳcдa пcиxoактив мoддaлaрни иcтeъмoл қилиши oқибaтидa yнинг ўзи вa aтpoфидaги шaҳcлaр yчун бeвoситa хaвф cолyвчи aлкoғoлли ёки зaxарлaниш нaтижaсидaги пcиxoзлaр юзaгa кeлгaндa; хaётий кўрсaтмaлaргa қўрa кeчкитилгн тиббий арaлaшyв зaрyр бўлгaндa; yшбy Қoнyнинг 25-мoддaсидa вa Ўзбeкистoн Рeспубликacи Жинoят кодексининг 96-мoддaсидa нaзaрдa тyтилган aссoлaргa қўрa мaжбyрий дaвлoлaш қўллaнилгaндa.

Пcиxoактив мoддaлaрни иcтeъмoл қилиш oқибaтидa юзaгa кeлган aлкoғoлли ёки зaxарлaниш нaтижaсидaги пcиxo ҳoлaтидaги шaҳcгa yнинг ёзма рoзилиғисиз нaркoлoгик ёрдам кўрсaтиш зaрyрлиги ҳaқидaги қaрoр yни кўригaндaн ўткaзувчи нeрoлoг шифoқoр ёки пcиxиaтp шифoқoр тoмoнидaн қaбул қилинaди. Aлкoғoлли ёки зaxарлaниш нaтижaсидaги пcиxoз тўхтaтилигaнидaн (бaртaрaф этилгaнидaн) кейин нaркoлoгик кacaллиқни дaвлoлaшни дaвoм эттириш нaркoлoгик кacaлликга чалинган шaҳcнинг ёки yнинг қoнyний вaқилининг ихтиёрий ёзма рoзилиги aссoсидa амaлгa oширилaди.

20-мoддa. Нaркoлoгик касалликга чалинган шахсга тўлиқ ҳажидa нaркoлoгик ёрдам кўрсaтишни рaд этиш ёки ёрдам кўрсaтиш мyддaтини кeчкитиш

Нaркoлoгик кacaллиқга чалинган шaҳcдa тиббий қaрши кўрсaтмaлaр мaвжyд бўлган тaқдирд

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Наркологик касалликлар профилактикаси ва уларни даволаш тўғрисида

(Давоми. Бошланши 1, 2-бетларда).

Мажбурий даволаниш ўтказишга доир тиббий қарши кўрсатмалар Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланади.

32-модда. Мажбурий даволанаётган шахсларга нисбатан меҳнат терапиясини қўллаш тартиби

Наркологик касалликларга чалинган шахслар мажбурий даволанишда бўлиши даврида даволаш мақсадида ва уларнинг жисмоний ҳолати ҳисобга олинган ҳолда, шунингдек тиббий кўрсатмаларга мувофик уларга нисбатан меҳнат терапияси қўлланилади.

Меҳнат терапиясини ўтказиш наркология муассасалари қошида ташкил этиладиган, шу жумладан давлат-хусусий шериклик шартлари асосида ташкил этиладиган, ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалиги ва унмармандчилик фаолиятига ихтисослаштирилган корхоналарда ёки саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги корхоналарида меҳнат терапиясини ташкил этиш тўғрисидаги шартнома бўйича амалга оширилиши мумкин.

Мажбурий даволанаётган ва меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятига жалб қилинган шахсларнинг иш вақти давомийлиги меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида белгиланган иш вақти давомийлиги нормаларига мувофик бўлиши керак.

Меҳнат жараёнини ташкил этиш корхона маъмурияти томонидан наркология муассасининг тиббиёт ходимлари назорати остида амалга оширилади.

Мажбурий даволанаётган ва меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятига жалб қилинган шахсларда меҳнат дафтarchаси мавжуд бўлган тақдирда, меҳнат дафтarchасига мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида бўлиш давридаги меҳнат фаолияти тўғрисида белги қўйилади, меҳнат дафтarchаси мавжуд бўлмаганда эса маълумотнома берилади.

Мажбурий даволанаётган ва меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятига жалб қилинган шахсларга корхоналар томонидан амалдаги нормалар, нарҳлар, меҳнатга ҳақ тўлаш шартларидан келиб чиққан ҳолда ҳамда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда иш ҳақи ҳисобланади.

Корхоналар ишланган вақт учун ҳисобланган иш ҳақининг ўттиз фоизини мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг бюджетдан ташқари маблағлар махсус ҳисобварагига ўтказади, иш ҳақининг қолган қисми эса соликлар, алиментлар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ушланмалар чегириб ташланган ҳолда меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятига жалб этилган шахсининг ўз шахсий ҳисобварагига ўтказилади. Наркология муассасасига мазкур шахсларнинг фамилиялари рўйхати ҳам бу шахсларга ўтказилган иш ҳақи суммалари кўрсатилган ҳолда тақдим этилади.

Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг бюджетдан ташқари маблағлар махсус ҳисобварагига ҳосил бўладиган маблағлар ушбу муассасада даволанаётган шахсларнинг қўшимча овақтланишига, шунингдек бу муассасаларнинг бинолари ва иншоотларини капитал таъмирлашга, уларнинг ҳудудларини ободонлаштиришга, тиббий асбоб-ускуна, хўжалик ва маданий ашёларни олишга, даврий матбуот нашрларига оубна бўлишга, кутубхоналар учун адабиётлар харид қилишга, маданий тадбирларни ўтказишга сарфланиши мумкин.

33-модда. Наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг мажбурий даволаш учун мўлжалланган муассасалардаги ҳулқ-атвори қоидалари ва уларни сақлаш шарт-шароитлари

Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасаларида ушбу муассасалардаги наркологик касалликларга чалинган шахслар томонидан тиббий кўрсатмалар бажарилишини таъминловчи тартиб, уларнинг ўзбошимчалик билан кетиб қолиш имкониятини истисно этувчи доимий назорат ўрнатилади.

Мажбурий даволанаётган шахсларнинг наркология муассасасидан ташқарига чиқишига қафат даволаш-таъхис қўйиш тадбирларини ўтказиш ёки меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун наркология муассасасининг тиббиёт ходимлари ва кўриқлаш ходимлари кузатувида рухсат берилади.

Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволанаётган шахсларга зарур моддий-маиший шaroитлар таъминланади. Палаталар ҳар бир ётоқ-жой учун камида олти квадрат метр майдон ҳисобга олинган, кўпи билан тўртта ётоқ-жойга мўлжалланилган ҳолда ташкил этилиши керак.

Мажбурий даволанаётган шахслар ётаржой буюмлари ва мавсумий кийим-бош билан таъминланади.

Мажбурий даволанаётган шахслар учун овақтланиш ва моддий-маиший таъминот нормалари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланади.

Мажбурий даволанаётган шахсларга пул маблағларини, моддий қимматликларни ва сакланиши тақиқланган, рўйхати Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланадиган ашёларни ёнида сақлашга рухсат берилмайди. Олиб қўйилган пул маблағлари, моддий қимматликлар ва сакланиши тақиқланган ашёлар қариндошларига қайтарилади, қариндошлари йўқ бўлган тақдирда эса, мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг сақлаш хонасига топширилиб, бу ерда уларнинг бут сакланиши таъминланади.

Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида наркологик касалликларга чалинган шахсларни сақлаш шaroитлари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланадиган ички тартиб-қоидалар билан белгиланади.

Мажбурий даволанаётган шахсларга газеталар, журналлар ва телевидениедан фойдаланиш таъминланади. Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасаларида кутубхоналар ташкил этилади.

Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволанаётган ички тартиб-қоидаларни бузувчи ёки даволанишдан бош тортувчи ёхуд атрофдагиларнинг ёки бевосита ўзининг ҳаёти ва соғлигига

таҳдид соладиган ҳаракатларни содир этувчи шахслар махсус палатага жойлаштирилади, шахс махсус палатага жойлаштирилган пайдан эътиборан йилгирма тўрт соат ичида бу ҳақда прокурор хабардор қилиниши шарт.

Ушбу модданинг тўққизинчи қисмида назарда тутилган чора алоҳида ҳолларда қўлланилади ва мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасаси раҳбарининг ёзма фармойишига кўра ўн суткагача бўлган муддатга амалга оширилади. Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг раҳбари иш жойида бўлмаган тақдирда, махсус палатага жойлаштириш ҳақидаги қарор мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг лавозими бўйича юқори турувчи ходими томонидан қабул қилиниб, кейинчалик мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг раҳбарига ахборот берилади, раҳбар махсус палатада сақлаб туриш муддатини ёзма фармойиш билан белгилайди.

Наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасини ўзбошимчалик билан тарк этган даври мажбурий даволаниш муддатига қўшиб ҳисобланмайди.

34-модда. Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволанаётган шахсларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Наркологик касалликларга чалинган, наркология муассасасида мажбурий даволанаётган шахслар куйидаги ҳуқуқларга эга: мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг ички тартиб қоидалари ва мазкур муассасада бўлишни тартибга соладиган бошқа ҳужжатлар билан танишиш; озиқ-овқат олиш, моддий-маиший ва тиббий хизмат кўрсатилиши;

меҳнат терапияси тартибида меҳнат фаолиятини амалга ошириш;

ўз шахсий ҳисобварағида турган маблағлар ҳисобидан озиқ-овқат маҳсулотларини ва энг зарур нарсаларни, шунингдек мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг ҳудудида сакланиши ва фойдаланилиши тақиқланмаган бошқа ашёларни олиш;

ички тартиб қоидаларида белгиланган тартибда яқин қариндошлари билан учрашиш;

чекловсиз хат ёзиш ва хат олиш;

ички тартиб қоидаларида белгиланган тартибда йўқовлар олиш, посылкалар юбориш ва олиш;

ўз шахсий ҳисобварағига ўтказиладиган пул ўтказмаларини олиш; ички тартиб қоидаларига ва мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида даволанаётган бошқа шахсларнинг ҳуқуқларига риоя этган ҳолда диний урф-одатлари бажариши;

қар кунлик сайр қилиш;

юқори турувчи соғлиқни сақлаш органига ёки судга мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасаси ходимларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят қилиш.

Наркологик касалликларга чалинган, наркология муассасасида мажбурий даволанаётган шахслар: белгиланган ички тартиб қоидаларига риоя этиши; мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасаси маъмуриятининг ва тиббиёт ходимларининг қонуний талабларини бажариши; тайинланган даволаниш қабул қилиши; мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг мол-мулкини асраб-авайлаши; мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида тозаланиш ва тартибни сақлаши; шахсий гигиенага риоя этиши шарт.

35-модда. Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида даволанаётган шахсларни муассасадан чиқариш асослари ва тартиби

Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасида даволанаётган шахслар: мажбурий даволаш муддати тугаган ва шахс соғлиғининг клиник ҳолатини ҳисобга олган ҳолда;

мажбурий даволаниш ўтказишга тўқсиклик қиладиган қўшимча оғир касалликлар аниқланганлиги сабабли муассасадан чиқарилади.

Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасидан чиқарилган шахсларга улардан олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, моддий қимматликлар ва ашёлар қайтариб берилади.

Мажбурий даволаш учун мўлжалланган наркология муассасасининг маъмурияти наркологик касалликча чалинган шахс чиқарилишидан ўн кун олдин ички ишлар органларини, меҳнат органини, яшаш жойидаги наркология муассасасини чиқариб юборилган наркологик касалликча чалинган шахсларнинг маиший шaroитларини яхшилашга ҳамда уларни ишга жойлаштиришга қўмақлашшиш ва улар устидан кузатувени таъминлаш учун хабардор қилады.

36-модда. Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволаниш қилган шахсларнинг касаллик қайталанishiга қарши терапиядан ўтиши

Наркологик касалликларга чалинган, мажбурий даволаниб чиққан шахслар наркология муассасасидан чиқарилгандан ёки жазони ижро этиш муассасасидан озод этилгандан кейин яшаш жойидаги наркология муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланган тартибда касаллик қайталанishiга қарши терапиядан ўтиши шарт.

Ушбу модданинг биринчи қисмида қўрсатилган шахслар касаллик қайталанishiга қарши терапиядан ўтишдан бош тортган тақдирда, ички ишлар органлари томонидан мажбурий равишда олиб келинади.

37-модда. Мажбурий даволаниб чиққан шахсларни ишга жойлаштириш ва уларнинг маиший шaroитларини яхшилаш

Мажбурий даволаниб чиққан шахсларни ишга жойлаштириш ва уларнинг маиший шaroитларини яхшилаш уларнинг яшаш жойи бўйича амалга оширилади ҳамда яшаш жойидаги маҳаллий ижро этувчи аҳолига ошриланги, ички ишлар органлари, меҳнат органлари ҳамда наркология муассасалари зиммасига юклатилади.

Наркологик касалликларга чалинган ва мажбурий даволанишга юборилган шахсларнинг аввалги яшаш жойи бўйича уй-жой майдонидан фойдаланиш ҳуқуқи сакланиб қолади.

6-боб. Наркологик экспертиза ва тиббий текширувдан ўтказиш

38-модда. Наркологик экспертиза

Наркологик экспертиза наркология муассасаларида: терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг, терговчининг, прокурорнинг қарори ёки суднинг қарори асосида; мажбурий даволашга муҳтож шахсларга нисбатан ички ишлар органларининг ходимлари томонидан тайёрланган материаллар асосида ўтказилади.

39-модда. Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказиш

Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказиш наркология диспансерлари ёки бошқа даволаш-профилактика муассасалари тузилмасида ташкил этилган махсус кабинетларда амалга оширилади, бундай муассасалар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ёки унинг ҳудудий бўлинимлари томонидан белгиланади.

Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказиш нарколог шифокорлар ёки Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги белгиланган тартибда махсус тайёргарликдан ўтган бошқа ихтисосликдаги шифокорлар томонидан амалга оширилади.

Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказиш чоғида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан рухсат этилган усуллар ва воситалардан фойдаланилади.

Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказишга ташкилий-услубий раҳбарлик наркология диспансерлари томонидан амалга оширилади.

Психоактив моддалар таъсиридан мастлик ҳолатини аниқлаш учун шахсларни тиббий текширувдан ўтказишга юбориш ва уни ўтказиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Тиббий текширув натижаларидан норози бўлган шахслар ушбу натижалар устидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилишга ҳақли.

7-боб. Наркологик ёрдам кўрсатувчи тиббиёт ходимлари

40-модда. Наркологик ёрдам кўрсатишга бўлган ҳуқуқ

Наркология бўйича ихтисосликка эга бўлган шифокор наркологик ёрдам кўрсатиш ҳуқуқига эга. Наркологик ёрдам кўрсатишда иштирок этадиган ўрта тиббиёт ходимлари ва бошқа мутахассислар наркологик касалликларга чалинган шахслар билан иш олиб бориш учун махсус тайёргарликдан ўтиши керак.

41-модда. Тиббиёт ходимларининг наркологик ёрдам кўрсатиш чоғидаги мажбуриятлари

Наркологик ёрдам кўрсатиш чоғида тиббиёт ходимлари: наркологик касалликларга чалинган шахсларга уларнинг Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонун ҳужжатларида мустаҳкамлаб қўйилган ҳуқуқлари тўғрисида тўлиқ ахборот бериши;

наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этиши; наркологик касалликларга чалинган шахсларнинг наркология муассасасида бўлиши даврида уларнинг хавфсизлигини таъминлашши, посылкалар ва йўқовларнинг таркибини назорат қилиши;

наркологик касалликларга чалинган шахсларга ёзишмалар, давлат органлари, муассасалар ва ташкилотларга мурожаатлар йўллаши учун шарт-шaroитлар яратиши;

касбий тиббий одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этиши; наркологик касалликка чалинган шахс билан унинг психоактив моддаларга руҳан ва жисмонан қарамлиги муаммосини, текширувдан ўтишга, даволанишга ва тиббий-ижтимоий реабилитацияга доир эъка тартибдаги режани муҳокама қилиши; наркологик касалликка чалинган шахсни текшириш ва уни даволаш чоғида олинган ахборотни ошқор этмаслиги, бундан ушбу Қонунда назарда тутилган ҳоллар мустасно; наркологик касалликларни даволашнинг Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан рухсат этилган воситалари ва усулларидан фойдаланиши; ўз малакасини доимий равишда ошириб бориши шарт.

42-модда. Наркологик ёрдам кўрсатишда иштирок этувчи тиббиёт ходимлари ва бошқа мутахассисларга қафолатлар ва имтиёзлар

Наркологик ёрдам кўрсатишда иштирок этувчи тиббиёт ходимлари ва бошқа мутахассислар алоҳида меҳнат шaroитларида фаолият билан шуғулланувчи шахслар учун қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзларни олиш ҳуқуқига эга.

Наркологик ёрдам кўрсатишда иштирок этувчи шахснинг

соғлигига зарар етказилиб, бу унинг меҳнат қobiliяти вақтинча йўқотилишига сабаб бўлган тақдирда, шунингдек ногиронлик юз берганда – ушбу шахсга, у вафот этган тақдирда эса – унинг қарамогидagиларга зарарнинг ўрни қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда қопланади.

8-боб. Яқунловчи қоидалар

43-модда. Низоларни ҳал этиш

Наркологик ёрдам соҳасидаги низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

44-модда. Наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Наркологик ёрдам тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

45-модда. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш

Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб топилсин:
1) Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Сурункали алкоголизм, гиёвандлик ёки захарвандликка мубтало бўлган беморларни мажбурий даволаш тўғрисида»**ги 753–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 36-модда);
2) Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Сурункали алкоголизм ёки гиёвандликка мубтало бўлган беморларни мажбуран даволаш тўғрисида»**ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш ҳақида»ги 753а–XII-сонли Қарори (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 37-модда);
3) Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг 1995 йил 6 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»**ги 73–I-сонли Қарорининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 6, 121-модда) **250-банди**;
4) Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг 1996 йил 27 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»**ги 371–I-сонли Қарорининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 69-модда) **19-банди**;
5) Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг 1997 йил 26 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларини тўла ёки қисман ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»**ги 550–I-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 1, 17-модда) **377-банди**;
6) Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг 1998 йил 24 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг Уй-жой кодексини амалга киритиш тартиби тўғрисида»**ги 714–I-сонли Қарорига (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 1, 5-модда) **илованинг 14-банди**;
7) Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 19 августда қабул қилинган **«Гиёвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»**ги 813–I-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 210-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Махлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 10, 536-модда; 2015 йил, № 8, 312-модда; 2017 йил, № 4, 138-модда, № 6, 300-модда; 2018 йил, № 10, 679-модда; 2019 йил, № 2, 47-модда, № 5, 267-модда, № 9, 592-модда; 2020 йил, № 3, 203-модда) **VI боби**;
8) Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 15 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрилларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»**ги 175–II-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлсининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 1–2, 23-модда) **I бўлимининг 3-банди**;
9) Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 23 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилиншини таъминлаш билан боғлиқ ўзгаришш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги ўРҚ–542-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Махлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2019 йил, № 5, 267-модда) **5-моддаси**.

46-модда. Ушбу Қонуннинг ижросини, етказилишини, моҳияти ва аҳамияти тушунтирилишини таъминлаш

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва мафгаатдор ташкилотлар ушбу Қонунинг ижросини, ижрочилирга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

47-модда. Қонун ҳужжатларини ушбу Қонунга мувофиқлаштириш

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси: ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

48-модда. Ушбу Қонуннинг қучга кириши

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтган кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

Тошкент шаҳри, 2020 йил 27 октябрь
№ ЎРҚ–644

Давлат дастури:

БЕЛГИЛАНГАН ВАЗИФАЛАР ЎЗ ВАҚТИДА БАЖАРИЛИШИ ЛОЗИМ

←1 Давлат дастурида йил якунига-ча мактабгача таълимнинг тўлақонли қамровини 60 фоизга етказиш ларда тутилган, ammo депутатларнинг ҳудуд-лардаги ўрганишлари натижаларига кўра, бо-лаларнинг мактабгача таълимга жалб қили-ниши айрим жойларда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ДАВЛАТ ИШТИРОКИДАГИ КОРХОНАЛАРНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДАВЛАТ АКТИВЛАРИНИ ХУСУСИЙЛАШТИРИШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Департаментнинг асосий вазифалари этиб мазкур Фармоннинг 1-иловасида келтирилган давлат иштирокидаги корхоналарда қуйидагиларни амалга ошириш белгиланган:

Молия вазирлиги томонидан давлат номидан акциядор (иштироки, мулкдор) ваколатлари ва функцияларини амалга оширишни ташкил этиш;

2021 йил 1 апрелга қадар 2019-2020 йиллар учун молиявий ҳисоботларни халқаро молиявий ҳисоботлар стандартлари (IFRS) асосида тайёрлаш ҳамда халқаро кредит рейтингларини олиш графини Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритиш;

2021 йил 1 апрелга қадар ҳар бир корхона учун нуфузли халқаро консалтинг ташкилотларини танлов асосида жалб қилган ҳолда молиявий соғломлаштириш, операцион самарадорлиқни ошириш ҳамда ўрта ва узоқ муддатли ривожланиш стратегияларини ишлаб чиқиш;

2021 йил 1 июлга қадар ҳаридлар ва бошқарув тизимларини аудитдан ўтказиш ҳамда "мувофиқлик тизими" (комплаенс) ва коррупцияга қарши хизматларни шакллантиришни назарда тутадиган замонавий корпоратив бошқарув тизимини жорий этиш;

2021 йил 1 июлга қадар қузатув кенгашларига ва корхоналар бошқарувида халқаро танлов асосида чет эллик соҳа мутахассисларини (жумладан, ватандошларини) фаол жалб этиш орқали қузатув кенгашлари таркибининг камида 30 фоизини ва корхона бошқарувининг камида 3 нафар раҳбар ходимини малакали халқаро мутахассислар билан тўлдиритиш.

3. Молия вазирлиги мазкур Фармоннинг 1-иловасидаги, Давлат активларини бошқариш агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик) ушбу Фармоннинг 2-иловасидаги давлат иштирокидаги корхоналар буйича:

2021 йил 1 январга қадар Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси билан биргаликда халқаро стандартларга мувофиқ қайта баҳоланадиган конлар (давлат заҳиралари) рўйхати ва "йўл хариталари"ни тасдиқласин;

2021 йил 1 февралга қадар 2021 йил учун корхоналарнинг бюджет лойиҳасини ишлаб чиқсин;

2021 йил 1 июлга қадар 3 йиллик бизнес режаларини (жорий фаолият, инвестиция лойиҳалари ва уларни молиялаштиришни аниқ манбалари, шу жумладан, халқаро молия бозорларни маблағлари ҳисобидан, молиявий модели) ишлаб чиқишни таъминласин;

2021 йил 1 июлга қадар корхоналарнинг барча инвестиция лойиҳаларини ҳатловдан ўтказиб, бошланмаган ҳамда молиявий манбалари аниқ бўлмаган лойиҳаларни тўхтатиш чораларини кўрсин.

Вазирлар Маҳкамаси (Ж.Кўчқоров) 2021 йил 1 январга қадар мазкур бандда назарда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш буйича ушбу Фармоннинг 1 ва 2-иловаларидаги ҳар бир корхона кесимида "йўл хариталари"ни тасдиқласин;

4. Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Молия вазирлиги, Монополияга қарши курашиш қўмитаси, Коррупцияга қарши курашиш агентлиги, Агентлик:

2021 йил 1 декабрга қадар рақобат муҳитига таъсир қиладиган имтиёз ва преференцияларни ҳатловдан ўтказиб, уларни бекор қилиш буйича қарор лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритсин;

мазкур Фармоннинг 1 ва 2-иловаларида келтирилган корхоналарни трансформация қилиш жараёнини билан биргаликда улар фаолият юритадиган соҳада бозор муносабатлари тамойилларига тўлиқ ўтиш, рақобат муҳитини шакллантириш ҳамда хусусий секторни жалб қилиш буйича чора-тадбирларни ишлаб чиқсин;

2021 йил 1 январга қадар Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги билан биргаликда "Узагрөсервис" ва "Узагрөмикөһмия" акциядорлик жамиятлари фаолиятини танқидий кўриб чиқиб, уларнинг фаолиятини бозор тамойиллари асосида йўлга қўйиш ва соҳада хусусий секторни ривожлантириш буйича тақлифлар киритсин.

5. Молия вазирлиги (Департамент фаолиятини билан боғлиқ масалалар буйича ва Агентликка қуйидаги қўшимча ваколатлар берилсин:

танлов асосида халқаро миқёсда етакчи бўлган консалтинг, аудит, "хедхантер" ва бошқа зарур компаниялар ва экспертларни жалб қилиш ҳамда улар билан шартномалар тузиш;

лоийҳа офисларини ташкил этиш, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ва молиявий таъминлаш (бюджет, давлат иштирокидаги корхоналарнинг маблағлари, халқаро молиявий ташкилотларнинг грант ва қарз маблағлари).

6. Давлат мулкни сотишда тендер савдоларини ўтказиш буйича давлат комиссияси (А.Арипов) 3-иловада келтирилган хусусийлаштиришдан олдин тайёрлаш ва инвестициявий

жозибадорлигини оширишнинг манзилли дастурлари орқали оммавий савдоларга чиқариладиган давлат активларининг ҳар бири буйича:

2020 йил 15 ноябрга қадар ишчи гуруҳлари шакллантирилишини;

2021 йил 1 февралга қадар хусусийлаштириш ва инвестициявий жозибадорлиқни ошириш учун консалтинг ташкилотлари жалб қилиниши ва амалга ошириладиган ишлар буйича "йўл хариталари" ишлаб чиқилишини;

2021 йил 1 июлга қадар корхоналарни хусусийлаштиришдан олдин тайёрлаш ва инвестициявий жозибадорлигини оширишнинг манзилли дастурлари ишлаб чиқилишини таъминласин.

7. Вазирлар Маҳкамаси (А.Раматов), Қурилиш вазирлиги (Б.Закиров, Ш.Ҳидоятлов), Агентлик (С.Бекенов) икки ой муддатда мазкур Фармоннинг 3-иловасида келтирилган давлат иштирокидаги лойиҳа-тадқиқот ташкилотларини қайта ҳатловдан ўтказиб, уларни хусусийлаштиришга тайёрлаш, лойиҳа-тадқиқот ва қурилиш соҳасидаги нуфузли ташкилотларга сотиш ҳамда хусусийлаштириш буйича "йўл хариталари"ни тасдиқласин.

8. Мазкур Фармоннинг 4-иловасидаги давлат акция пакетларини (улушлари) тўлиғинча оммавий савдоларга чиқарилишини самарали ташкил этиш буйича масъул шахслар рўйхати 6-иловага мувофиқ тасдиқласин.

9. Давлат мулкни сотишда тендер савдоларини ўтказиш буйича давлат комиссиясининг янгиланган таркиби 7-иловага мувофиқ тасдиқласин.

10. Давлат мулкни сотишда тендер савдоларини ўтказиш буйича давлат комиссияси (А.Арипов)га:

а) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари билан биргаликда: маҳаллий ва хорижий инвесторларни ҳудудларда сотувга чиқариладиган давлат активлари билан таништириш юзасидан зарур чораларни кўриш;

хусусийлаштирилиши белгиланган давлат активларини ташқи инфратузилма тarmoқлари билан улуксиз таъминлаш; хусусийлаштиришдан кейин корхоналарнинг тўлиқ қувватда ишлаши ва самарали фаолият кўрсатиши буйича шарт-шарoитларни яратиш;

инвесторларни жалб қилиш буйича бошқа зарур чораларни кўриш топширилсин;

б) мазкур Фармоннинг 4-иловасидаги корхоналар соф активларининг давлат акция пакетларини (улушлари)га нисбатан пропорционал қиймати 100 миллион сўмдан ошмаса, уларни истисно тариқасида, соф активларининг пропорционал улушига тенг (соф активлари устас капиталдан кам бўлганда номинал) қийматда оммавий савдоларга қўйиб бoриш топширилсин;

в) Агентлик томонидан 2020 йил 1 ноябрдан бошлаб мазкур Фармоннинг 4 ва 5-иловаларига мувофиқ корхоналар акция пакетлари (улушлари) ва кўчмас мулк объектларининг оммавий савдоларга чиқарилишини таъминлаш топширилсин;

г) қуйидаги қўшимча ваколатлар берилсин: мазкур Фармоннинг 4 ва 5-иловаларидаги давлат акция пакетлари (улушлари), кўчмас мулк объектлари баҳоланган нарҳда оммавий савдоларда уч ой муддат давомида сотилмаган тақдирда, уларнинг бошланғич нарҳини Агентликнинг тақлифи асосан қайта белгилаш;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамаси қарорлари билан сотилиши белгиланган давлат активларини сотиш шартлари ва шакллари белгиланган;

кўчмас мулк объектлари ва келгусида шаклланадиган давлат акция пакетлари (улушлари) ҳамда давлат корхоналарини хусусийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилиш, уларни сотиш шартлари, савдо тури ва оммавий савдолардаги бошланғич нарҳини белгилаш.

11. Белгилансинки, мазкур Фармоннинг 4-иловасига киритилган корхоналар: давлат акция пакетлари (улушлари) битта лот асосида савдога чиқарилади;

соф активларининг пропорционал улушига тенг (соф активлари устас капиталдан кам бўлганда номинал) қийматда оммавий савдоларга чиқарилган қиймати 100 миллион сўмдан ошмаган давлат акция пакетлари (улушлари) уч ой давомида сотилмаган тақдирда, улушлар "1 сўм" бошланғич нарҳда, акция пакетлари "1 та акция — 1 сўмдан битта лот" тамойили асосида қайта савдога чиқарилади.

12. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ: давлат объектларини "ноль" харид қийматида сотиш амалиёти бекор қилинади ва улар ўз ваколати доирасида Қорақалпоғистон Республикаси Ҳўжорги Кенгеси ва халқ депутатлари вилоятлар Кенгашига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоятлар ҳокимлари ҳамда Давлат мулкни сотишда тендер савдоларини ўтказиш буйича давлат комиссиясининг қарорларига асосан

инвестиция ҳамда ихтимой мажбуриятлар асосида "1 сўм" бошланғич қийматда оммавий савдоларга чиқарилади:

давлат унитар корхоналари ҳўжалик жамиятларига ўзгартирилган ҳолда уларнинг давлат акция пакети (улуши) сотилади;

мазкур Фармоннинг 4-иловасидаги давлат унитар корхоналарини ҳўжалик жамиятларига ўзгартиришда уларнинг устас капитали хатлов ва баҳолаш ўтказмаган ҳолда солиқ органларига топширилган охириги бухгалтерия баланси маълумотлари асосида соф активлари қийматида, соф активлари манфи бўлган тақдирда, корхона устас капитали миқдорига белгиланади;

давлат активларини сотиб олувчилар тўловларни қонунчиликда белгиланган тартибда бўлиб-бўлиб тўлаш шарти асосида амалга ошириши мумкин;

давлат улушларини бўлиб-бўлиб тўлаш шарт билан сотиб олиш шартномалари доирасида белгиланган графика асосан қисман тўловни амалга оширган харидорларга тўлиқ тўловлар амалга оширилгунга қадар улуш қийматининг тўланган қисмига мутаносиб равишда жамият бошқарувида иштирок этиш ва дивидендлар олиш ҳуқуқи асосида "тасарруф этиш ҳуқуқисиз" эгаллик сертификати берилди;

давлат кўчмас мулк объектларини сотиб олиш шартномалари доирасида қисман тўловни амалга оширган харидорларга сотиб олиш тўловини тўлиқ амалга оширгунга қадар "тасарруф этиш ҳуқуқисиз" давлат ордери берилди.

13. Агентлик Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда уч ой муддатда бозор ва савдо комплекслари бошқарув тизимини тақомиллаштириш ва уларни босқичма-босқич хусусийлаштириш буйича қарор лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Бунда: бозорлар ва савдо комплекслари аҳамиятидан келиб чиққан ҳолда, Агентлик ва унинг худудий бошқармалари қошида бозор ва савдо комплексларини сотишдан олдин тайёрлаш ишларини амалга ошириш буйича бошқарув компанияларини ташкил этиш;

илгор хорижий тажрибани иноватга олган ҳолда, устас капиталда давлат улуши мавжуд бўлган бозор ва савдо комплексларини замонавий кўринишга келтириш, санитария-гигиена талаблари даражасида сақлаш, бозор фаолияти учун зарур инфратузилмани шакллантириш;

бозор ва савдо комплексларидаги хусусий мулк эгаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳамда хусусий мулк даҳслислигини таъминлаш назарда тутилсин.

14. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги (С.Умурзоқов, Л.Қудратов, Ш.Вафæев) Агентлик билан биргаликда:

а) мазкур Фармонга мувофиқ сотиладиган корхоналар акция пакетлари (улушлари) ва кўчмас мулк объектлари буйича: оммавий савдоларга чиқаришдан олдин маҳаллий ва халқаро инвесторларни жалб қилишга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга оширсин;

Ташқи ишлар вазирлиги билан биргаликда салоҳиятли инвесторларни жалб қилиш учун мунтазам равишда учрашув, мулоқот ва тақдимотлар ("Road Show") ўтказсин;

мазкур Фармоннинг 3-иловасидаги давлат иштирокидаги корхоналарга илгор тажрибага эга салоҳиятли хорижий инвесторларни жалб қилиш буйича манзилли ишларни ташкил қилсин;

б) 2021 йил 1 февралга қадар хорижий тажрибани ўрганган ҳолда махсус иқтисодий зоналар фаолиятига ташқи бошқаруви жорий этиш ҳамда уларни босқичма-босқич хусусийлаштириш буйича Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

15. Агентлик: Ташқи ишлар вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда 2020 йил 1 декабрга қадар Ўзбекистон Республикасининг чет элда жойлашган давлат мулк объектларидан самарали фойдаланиш, шу жумладан, уларни сотиш, ихарага ёки ишончли бошқарувга бeриш;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги, тегишли вазирлик, идоралар ва ҳўжалик бошқаруви органлари билан биргаликда уч ой муддатда давлат улуши устун мавқега эга бўлган корхоналар ва тижорат банкларининг асосий фаолиятига мос бўлмаган активларини тўлиқ ҳатловдан ўтказиб, уларни оммавий савдолар орқали сотиш буйича Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

16. Вазирлар Маҳкамаси икки ҳафта муддатда:

муассаса сифатида қайта ташкил этиладиган давлат иштирокидаги корхоналар рўйхатини;

Филиал кўринишида қайта ташкил этиладиган давлат иштирокидаги корхоналар рўйхатини;

Давлат улуши сақлаб қолинадиган корхоналар рўйхатини;

туғатиш ёки банкротлик таомилларини қўллаш ташаббуси билан чиқариладиган истиқболсиз, фаолият кўрсатмаётган, зарар кўриб ишлаётган ва паст рентабелли давлат иштирокидаги корхоналар рўйхатини тасдиқласин.

17. Агентлик Монополияга қарши курашиш қўмитаси билан биргаликда "E-ijro aukcion" ягона электрон савдо майдончасида ўтадиган оммавий савдолар жараёнларининг шафoфлигини таъминлаш, субъектив ёндашувларни тўлиқ истисно қилиш ва харидорларга қулайлик яратиш буйича қуйидагиларни назарда тутувчи чора-тадбирлар ишлаб чиқиши ва тасдиқланишини таъминласин.

2021 йил 1 январга қадар ягона электрон савдо майдончасида амалга ошириладиган савдолар тартиб-таомилларини бирхиллаштириш буйича ягона тартибни тасдиқлаш ва унинг асосида давлат органлари билан ўзаро интеграция қилинган савдо майдончасининг тақомиллаштирилган дастурий таъминотини ишга тушириш;

2021 йил 1 январдан бошлаб барча аукцион савдолари натижаларини QR-кодни қўллаш орқали расмийлаштириш;

давлат кўчмас мулк объектлари ва улушларини сотиш буйича такоррий аукцион савдоларини ҳар 10 календарь кунда бир мартаба даврийликда амалга ошириш;

харидорларнинг тақлифларини аукционда лотлар эълон қилинган пайдан бошлаб қабул қилиш;

давлат активларини сотиш шартларига мувофиқ бўлган бюортномана фақат бир нафар талабор томонидан берилган бўлса, ушбу ягона иштирокчи билан олди-сотди шартномасини тузиш, бундан "1 сўм" бошланғич нарҳда савдога чиқарилган давлат улуши ва кўчмас мулк объектлари мустасно.

18. Агентлик Аҳборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Аҳборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда ушбу Фармоннинг мазмун-моҳиятини тадбиркорлик субъектлари ва аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш ва ёритишга қаратилган медиа-режани тасдиқласин ва унинг ижросини таъминласин.

19. Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш буйича вакил (Бизнес-омбудсман) Бош прокуратура билан биргаликда давлат акция пакетлари (улушлари)ни сотиб олган инвесторларнинг, шу жумладан, миноритар акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини, уларни жамият бошқаруви органида иштирок этишида тўсқинлик қилувчи ҳолатлар аниқланганда қонунчиликда белгиланган қатъий чоралар кўрилишини таъминласин.

20. Вазирлар Маҳкамаси: бир ой муддатда 2020 — 2025 йилларда давлат иштирокидаги корхоналарни бошқариш ва ислоҳ қилиш стратегиясини тасдиқлаш учун киритсин;

2020 йил 1 декабрга қадар "Давлат мулкни бошқариш тўғрисида"ги ва "Хусусийлаштириш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари лойиҳаларини ишлаб чиқсин ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасига белгиланган тартибда киритсин;

уч ой муддатда хусусийлаштириш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини ҳатловдан ўтказиб, унификация қилган ҳолда хусусийлаштириш тўғрисидаги янгиланган низомларни тасдиқласин.

21. Агентлик манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

22. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирини А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси Р.А.Ўғломов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ж.А.Қўчқоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ Тошкент шаҳри, 2020 йил 27 октябрь

Фармон лойиҳаси — муҳокамада

Педагогик фаолиятга янгица ёндашув керак

Вилоят Кенгаши раиси Э. Турдимов раислигида ўтган халқ депутатлари Самарқанд вилояти Кенгаши сессиясида Президентимизнинг "Мамлакатимиз таълим-тарбия тизимини янада тақомиллаштириш, илм-фан соҳаси ривожини жадаллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони лойиҳасига тақлифлар киритиш ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Сенаторлар, вилоят Кенгаши депутатлари ва бошқалар таълим тизимини тақомиллаштириш борасидаги ўз тақлифларини баён этишди.

— Ҳозир мактабга муаллим тайёрлайдиган муассасалар профессор-ўқитувчиларнинг ўзини қайта тайёрлаш керак, — дейди Самарқанд давлат университетини ректори, сенатор Р. Холмуродов. — Педагогик йўналишда мутахассислар тайёрлашда қундузи таълим шаклидан фойдаланиш, ушбу таълим йўналишида контракт билан эмас, давлат гранти асосида ўқитишни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқ бўлади. Эътибор беринг, тиббиёт олий таълим муассасаларида сиртки таълим йўқ. Чунки инсон саломатлигига масъул шифокорнинг бундай усулда тайёрлаб бўлмайди. Ёшлар таълим-тарбиясига ҳам ана шундай масъуллик билан ёндашадиган бўлсак, педагогик таълимга

эътиборни ҳар қачонгидан кучайтириш талаб этилади. Депутатлар кун тартибидagi масала буйича вилоят Кенгаши томонидан берилаётган тақлифларни бирма-бир кўриб чиқиб, қатор қўшимчаларни киритишди. — Олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлашнинг бир ва икки йиллик ўқитиш тизимини йўлга қўйишни тақлиф этамиз, — деди вилоят Кенгаши депутати, Самарқанд давлат чет тиллар институти ректори Илхом Тўхтасинов. — Бу тизим яхши самара бераётганини институтимиз ҳамқори Вебстер университети мисолида кўряпмиз. Атрофлича муҳокамалардан сўнг халқ депутатлари вилоят Кенгашининг тақлифлари бир овоздан маъқулланди.

Абдулазиз Йўлдошев («Халқ сўзи»)

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯГА ОИД МУҲИМ ТАКЛИФЛАР БИЛДИРИЛДИ

Айни пайтда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Мамлакатимиз таълим-тарбия тизимини янада тақомиллаштириш, илм-фан соҳаси ривожини жадаллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони лойиҳаси кенг жамоатчилик томонидан қизгин муҳокама қилинмоқда.

Халқ депутатлари Сирдарё тумани Кенгашининг навбатдаги сессияси иши ҳам айни ушбу Фармон лойиҳаси муҳокамасига бағишланди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Ақтам Ҳайитов кун тартибидаги масала юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди. Умумтаълим муассасалари директорларининг лавозимига тайинлаш, уларга нисбатан интизимий жазо қўллаш ҳамда иш бeрвечининг ташаббусига қўра, лавозимидан озод этиш тегишли халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари билан келишган ҳолда амалга оширилиши, директорликка номзоднинг туман Кенгашлари томонидан танловдан ўтказилиши ҳақида батафсил тўхталиб ўтди. Қайд этилганидек, тайинланган мактаб директорининг ҳар ўқув йили якунида депутатларга ҳисобот бeриши депутатлар зиммасига катта масъулият юкляди.

Лойиҳани янада тақомиллаштириш ва ҳар бир худудга мос тарзда ишлаб чиқишда бошқа соҳа ходимлари каби депутатлар ҳам фаол ҳамда ташаб-

бошқарувга бeриш тақлиф этилмоқда. Бунда ишончли бошқарувчига умумтаълим муассасасида таълим олаётган ҳамда унга бириктилган микроҳудуд ўқувчиларини ўқитиш, уларнинг рақобатбардошлигини таъминлаш, таълим сифатини ошириш ва умумтаълим муассасасининг биноларини таъмирлаш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш буйича инвестиция мажбуриятлари юклятилади. Қолаверса, ишончли бошқарувчига нодавлат таълим ташкилоти фаолиятини ташкил этиш учун умумтаълим муассасасининг бўш турган бинолари ҳамда ер майдонлари ажратилади. Бу тақлиф амалга ошиши учун ишончли бошқарувчига янаям кенгрок имконият бeриш биз учун яққо ягона ва энг тўғри йўлдир.

Сессияда Фармон лойиҳаси муҳокамаси туман Кенгаши депутатлари, таълим соҳаси вакиллари томонидан ҳам қизгин баҳс ва мунозараларга сабаб бўлди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Комилжон Эрназаров билдирилган тақлиф ва мунозаралар ҳақида фикр уюртиб эмас, уларнинг асарияти ушбу ҳужжатни янгица мазмун билан бeриштиришни таъкидлади.

Яқунда кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

«Халқ сўзи».

Халқ вакиллари — худудларда

НАРХ-НАВО БАРҚАРОРЛИГИГА КИМЛАР МАСЪУЛ?

Сенаторлар жойларда мазкур масалани ўрганмоқда.

Олий Мажлис Сенати Бюджет ва иқтисодий ислохотлар масалалари қўмитаси раиси Э. Гадовæ ҳамда Сенатнинг Навоий вилоятдан сайланган аъзоларидан иборат ишчи гуруҳи вилоятнинг Хатирчи туманида "Ешлар дафтари" ҳамда "Аёллар